

ΔΙΑΚΡΟΤΗΜΑ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

Περικλέους Σταύρου 31
34100 Χαλκίδα
Τ: 2221-300524 & 6937016375
F: 2221-300524
@: chalkida@diakrotima.gr
W: www.diakrotima.gr

Προς: Μαθητές Α, Β & Γ Λυκείου / Κάθε ενδιαφερόμενο

Αγαπητοί Φίλοι

Όπως σίγουρα γνωρίζετε, από τον Ιούνιο του 2010 ένα νέο «**ΔΙΑΚΡΟΤΗΜΑ**» λειτουργεί και στη Χαλκίδα. Στο Φροντιστήριό μας, κάνοντας χρήση **πρωτοποριακών εκπαιδευτικών μέσων**, το «Σύστημα ΔΙΑΚΡΟΤΗΜΑ» γίνεται «Σύστημα Επιτυχίας»!

Κάποια από τα βασικά σημεία υπεροχής των Φροντιστηρίων **ΔΙΑΚΡΟΤΗΜΑ** είναι τα εξής:

- **Ευρεία χρήση** διαδραστικού πίνακα
- **Εξειδικευμένοι καθηγητές** επιλεγμένοι με τις πλέον αυστηρές μεθόδους
- **5μελή τμήματα** αντί για τα συνήθη πολυμελή τμήματα των φροντιστηρίων
- **60λεπτο μάθημα** και όχι 45λεπτο
- **Βοηθήματα εκδόσεων ΔΙΑΚΡΟΤΗΜΑ** που προσφέρονται στους μαθητές μας

Εκτός όλων αυτών των πλεονεκτημάτων, οι μαθητές μας προετοιμάζονται για τις πανελλήνιες εξετάσεις ήδη από την Α Λυκείου, με τον τρόπο που διεξάγονται τα διαγωνίσματά μας. Η διαδικασία ξεκινά με την αποστολή του «Τετραδίου Ύλης» από τα Κεντρικά μία εβδομάδα πριν το καθορισμένο διαγώνισμα, ώστε να γνωρίζουν όλοι (διεύθυνση, καθηγητές και μαθητές) την εξεταστέα ύλη. Στη συνέχεια, την Παρασκευή το βράδυ πριν το διαγώνισμα αποστέλλονται από την Κεντρική Διοίκηση τα θέματα των διαγωνισμάτων του Σαββάτου, τα οποία φυσικά είναι άγνωστα και κοινά για όλα τα φροντιστήρια ΔΙΑΚΡΟΤΗΜΑ.

Φανταστείτε λοιπόν, ότι οι μαθητές μας εξοικειώνονται ήδη από την Α τάξη του Λυκείου με την ιδέα των Πανελληνίων εξετάσεων αφού γράφουν σε όλη την Ελλάδα, κοινά και άγνωστα θέματα, σε κοινή ύλη, κοινή ημέρα και κοινή ώρα!

Στη συνέχεια, ακολουθεί το Τετράδιο Ύλης του Διαγωνίσματος, τα θέματα του Διαγωνίσματος και οι απαντήσεις από τους εξειδικευμένους καθηγητές μας. Για οποιαδήποτε απορία έχετε μπορείτε να επικοινωνήσετε με το Φροντιστήριο στα τηλέφωνα και το e-mail που υπάρχουν πάνω δεξιά.

Τέλος, θα χαρούμε πολύ να σας δούμε από κοντά, προκειμένου να ενημερωθείτε εσείς και οι γονείς σας για τα προγράμματα σπουδών μας και να ωφεληθείτε από τις προσφορές μας ενόψει της νέας σχολικής χρονιάς.

Με φιλικούς χαιρετισμούς,

Απόστολος Κηρύκος
Χημικός Μηχανικός Ε.Μ.Π.
MSc Marketing & Communication A.U.E.B.
Διεύθυνση **ΔΙΑΚΡΟΤΗΜΑ** Χαλκίδας

ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΕΤΑΣΤΕΑΣ ΥΛΗΣ

ΤΑΞΗ: ΒΛΥΚΕΙΟΥ	ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ: 19/03/2011
ΜΑΘΗΜΑ : ΑΡΧΑΙΑ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΚΑΘΗΓΗΤΗ: ΝΑΤΣΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	
ΓΝΩΣΤΟ:	1) Δημοσθένους “υπέρ Ροδίων ελευθερίας” (όλες οι παράγραφοι που ορίζονται και την εισαγωγή του λόγου) 2) Ισοκράτους “περί ειρήνης” (όλες οι παράγραφοι που ορίζονται και την εισαγωγή του λόγου)	
ΑΓΝΩΣΤΟ:	ΟΛΑΤΑ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑ, ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΑ, ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΕΚΤΟΣ: • Πλάγιος λόγος • Ανάλυση ρηματικών επιθέτων • εις-μι ρήματα • Ανώμαλα ρήματα (οίδα, φημί, είμι)	

Για την άριστη προετοιμασία ενός διαγωνίσματος απαραίτητη είναι η γνώση όλων των ασκήσεων που περιέχονται στο σχολικό και στο φροντιστηριακό βιβλίο ΔΙΑΚΡΟΤΗΜΑ στα κεφάλαια που περιλαμβάνονται στην παραπάνω εξεταστέα ύλη. Κατ' ελάχιστον όμως απαραίτητη κρίνεται η γνώση των παραπάνω προτεινόμενων ασκήσεων.

Σας Ευχόμαστε Καλή Επιτυχία!

Τάξη: Β' ΛΥΚΕΙΟΥ
Κατεύθυνση: ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ
Μάθημα: ΑΡΧΑΙΑ
Σύνολο σελίδες: 4

Δημοσθένους ὑπὲρ Ῥοδίων ἐλευθερίας 17-20

Ὅρατε δ' κακεῖν', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι πολλοὺς πολέμους πεπολεμήκατε καὶ πρὸς δημοκρατίας καὶ πρὸς ὀλιγαρχίας. Καὶ τοῦτο μὲν ἴστε καὶ αὐτοί· ἀλλ' ὑπὲρ ὧν πρὸς ἑκατέρους ἔσθ' ὑμῖν ὁ πόλεμος, τοῦτ' ἴσως ὑμῶν οὐδεὶς λογίζεται. Ὑπὲρ τίνων οὖν ἐστίν; Πρὸς μὲν τοὺς δῆμους ἢ περὶ ἰδίων ἐγκλημάτων, οὐ δυνηθέντων δημοσίᾳ διαλύσασθαι ταῦτα, ἢ περὶ γῆς μέρους ἢ ὄρων ἢ φιλονικίας ἢ τῆς ηγεμονίας· πρὸς δὲ τὰς ὀλιγαρχίας ὑπὲρ μὲν τούτων οὐδενός, ὑπὲρ δὲ τῆς πολιτείας καὶ τῆς ἐλευθερίας· ὥστ' ἔγωγ' οὐκ ἂν οὐκ ὀκνήσαιμ' εἰπεῖν μᾶλλον ἡγεῖσθαι συμφέρειν δημοκρατουμένους τοὺς Ἕλληνας ἅπαντας πολεμεῖν ὑμῖν ἢ ὀλιγαρχουμένους φίλους εἶναι. Πρὸς μὲν γὰρ ἐλευθέρους ὄντας οὐ χαλεπῶς ἂν εἰρήνην ὑμᾶς ποιήσασθαι νομίζω, ὅποτε βουλευθείητε, πρὸς δ' ὀλιγαρχουμένους οὐδὲ τὴν φιλίαν ἀσφαλῆ νομίζω· οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπως ὀλίγοι πολλοῖς καὶ ζητοῦντες ἄρχειν τοῖς μετ' ἰσηγορίας ζῆν ἡρημένοις εὖνοι γένοιντ' ἄν.

Θαυμάζω δ' εἰ μηδεὶς ὑμῶν ἡγεῖται Χίων ὀλιγαρχουμένων καὶ Μυτιληναίων, καὶ νυνὶ Ῥοδίων καὶ πάντων ἀνθρώπων ὀλίγου δέω λέγειν εἰς ταύτην τὴν δουλείαν ὑπαγομένων, συγκινδυνεύειν τι τὴν παρ' ἡμῖν πολιτείαν, μηδὲ λογίζεται τοῦθ' ὅτι οὐκ ἔστιν ὅπως, εἰ δ' ἐάσουσι ὀλιγαρχίας ἅπαντα συστήσεται, τὸν παρ' ὑμῖν δῆμον ἐάσουσιν. Ἴσασι γὰρ οὐδένας ἄλλους πάλιν εἰς ἐλευθερίαν ἂν τὰ πράγματ' ἐξάγοντας· ὅθεν δὴ κακὸν αὐτοῖς ἂν τι γενέσθαι προσδοκῶσι, τοῦτ' ἀνελεῖν βουλήσονται. Τοὺς μὲν οὖν ἄλλους τοὺς ἀδικοῦντάς τινες αὐτῶν τῶν κακῶς πεπονθότων ἐχθροὺς ἡγεῖσθαι χρή· τοὺς δὲ τὰς πολιτείας καταλύοντας καὶ μεθιστάντας εἰς ὀλιγαρχίαν κοινούς ἐχθροὺς παραινῶ νομίζειν ἀπάντων τῶν ἐλευθερίας ἐπιθυμούντων.

Α. Να μεταφραστεί από το παραπάνω κείμενο το απόσπασμα «*θαυμάζω δ' εἰ μηδεὶς ὑμῶν ἡγεῖται παραινῶ νομίζειν ἀπάντων τῶν ἐλευθερίας ἐπιθυμούντων*»

Μονάδες 20

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

B1. «Ὅρατε δ' κακείν',..... ἡ ὀλιγαρχομένους φίλους εἶναι»: στο απόσπασμα αυτό, ο Δημοσθένης διακρίνει τις πολεμικές επιχειρήσεις των Αθηνών προς ολιγαρχικές και προς δημοκρατικές πόλεις, αποδίδοντας διαφορετικά κίνητρα. Πώς θα κρίνατε τα κίνητρα που παρουσιάζει ο ρήτορας βάσει και το παρακάτω απόσπασμα:

τὴν τε ἀρχὴν οὕτως ἐκτησάμεθα καὶ ἡμεῖς καὶ ὅσοι δὴ ἄλλοι ἤρξαν, παραγιγνόμενοι προθύμως τοῖς αἰεὶ ἢ βαρβάροις ἢ Ἑλλησιν ἐπικαλουμένοις, ἐπεὶ εἴ γε ἡσυχάζοιεν πάντες ἢ φυλοκρinoῖεν οἷς χρεῶν βοηθεῖν, βραχὺ ἂν τι προσκτώμενοι αὐτῇ περὶ αὐτῆς ἂν ταύτης μᾶλλον κινδυνεύοιμεν.... καὶ οὐκ ἔστιν ἡμῖν ταμιεύεσθαι ἐς ὅσον βουλόμεθα ἄρχειν..... Λογισάμενοι οὖν τάδε μᾶλλον αὐξήσιν, ἐπ' ἐκεῖνα ἦν ἴωμεν, ποιώμεθα τὸν πλοῦν, ἵνα Πελοποννησίων τε στορέσωμεν τὸ φρόνημα, εἰ δόξομεν ὑπεριδόντες τὴν ἐν τῷ παρόντι ἡσυχίαν καὶ ἐπὶ Σικελίαν πλεῦσαι καὶ ἅμα ἢ τῆς Ἑλλάδος τῶν ἐκεῖ προσγενομένων πάσης τῷ εἰκότι ἄρξομεν, ἢ κακώσομέν γε Συρακοσίους, ἐν ᾧ καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ ξύμμαχοι ὠφελήσομεθα = Και την ηγεμονία, άλλωστε, την αποκτήσαμε (όπως και κάθε άλλος που απέκτησε ηγεμονία) σπεύδοντες πρόθυμα σε βοήθεια καθενός, είτε Έλληνας, είτε βαρβάρου, όποιος κάθε φορά την ζητούσε. Ενώ, αντιθέτως, εάν μέναμε αδρανείς, ή καθιερώναμε φυλετικές διακρίσεις, για να εξακριβώσουμε ποίους πρέπει να βοηθήσουμε, πολύ ολίγα θα μπορούσαμε να προσθέσουμε στην ηγεμονία μας και θα εκθέταμε περισσότερο αυτή ολόκληρη σε κίνδυνο..... Ούτε μπορούμε να υπολογίζουμε μετ' ακριβείας τα όρια, πέραν των οποίων δεν θα θέλαμε να επεκταθεί η ηγεμονία μας..... Έχοντας λοιπόν υπ' όψιν ότι θ' αυξήσουμε περισσότερο την εδώ δύναμή μας, εάν επιτεθούμε κατά των εκεί εχθρών μας, ας εκπλεύσουμε, για να ταπεινώσουμε και των Πελοποννησίων την υπερηφάνεια, καθώς θα συμβεί, όταν δείξουμε ότι περιφρονήσαμε την σημερινή ειρηνική κατάσταση και εκστρατεύσαμε και κατά της Σικελίας και συγχρόνως ότι γίναμε κύριοι και της όλης Ελλάδος, όπως θα συμβεί πιθανώς, όταν στις κτήσεις μας προστεθούν και οι εκεί περιοχές. Εν πάση περιπτώσει, θα βλάψουμε σοβαρά τους Συρακουσίους και έτσι θα ωφεληθούμε και οι ίδιοι και οι σύμμαχοί μας

(Θουκυδίδου Z18)

Μονάδες 15

B2. «Θαυμάζω δ' εἰ μηδεὶς ὁμῶν ἡγεῖται..... τοῦτ' ἀνελεῖν βουλήσονται»: Ο Δημοσθένης στο απόσπασμα αυτό παρουσιάζει την αποστολή βοήθειας προς τους Ροδίους και την αποκατάσταση της δημοκρατίας στο νησί τους ως ένα ζήτημα ζωτικής και επείγουσας σημασίας για την ίδια την πόλη των Αθηνών. Πώς το τεκμηριώνει αυτό και πώς θα κρίνατε την σκέψη και το επιχείρημα του ρήτορα;

Μονάδες 15

B4. Όταν ο Δημοσθένης αναλαμβάνει την υπεράσπιση των Ροδίων στην εκκλησία του Δήμου, έχει να αντιμετωπίσει κάποιες δυσκολίες. Ποιες ήταν αυτές και πού οφείλονταν;

Μονάδες 10

B5. Δύο ομόρριζα της νέας ή της αρχαίας ελληνικής για τις λέξεις του κειμένου: **ἐγκλημάτων, ἡγεμονίας, ἡρημένοις, συστήσεται, ἐξάγοντας, πεπονθότων**

Μονάδες 10

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ἀρίστων οὗτος, ὁ κομίζων σοι τὴν ἐπιστολήν, ὁ πρῶτός ἐστιν ἡμᾶς ὑποδεξάμενος ἐν Ῥόδῳ. Πέπλευκε δὲ Ἀθήναζε κατὰ χρεῖαν κηδεστοῦ γέροντος, ἀργύριον εἰσπράξων παρὰ τοῦ τραπεζίτου Χαρμόλα. Σκόπει οὖν ὅπως αὐτὸν ὑποδέξῃ φιλοφρόνως· ἔστι δὲ κομιδὴ εὐτελὴς τὴν δίαιταν καὶ πρέπων ἡμῖν· καὶ τὰ ἄλλα συμπράξεις, ὥς μάθῃ ὅτι οὐ παντελῶς ἔρημον φίλων ὑπέλαβεν ἀλλ' ἔστι τις Ἀθήνησιν Αἰσχίνου μνήμη καὶ λόγος.

Αἰσχίνου Ἐπιστολαὶ 6

κηδεστής = συγγενής

δίαιτα = τρόπος ζωῆς

ὑπολαμβάνω = δέχομαι, φιλοξενῶ

A. Να μεταφραστεί το παραπάνω κείμενο

Μονάδες 20

B1. Να δοθούν οι ζητούμενοι τύποι για τις λέξεις του κειμένου

κομίζων: γ' πληθυντικό οριστικής μέλλοντα στην ίδια φωνή

εἰσπράξων: γ' ενικό οριστικής παρακειμένου μέσης φωνής

πέπλευκε: γ' πληθυντικό υποτακτικής ενεστώτα στην ίδια φωνή

μάθῃ: γενική ενικού αρσενικού γένους μετοχής μέλλοντα στην ίδια φωνή

ὑπέλαβεν: απαρέμφατο παρακειμένου στην ίδια φωνή

ἔστι: β' ενικό προστακτικής αορίστου// δοτική πληθυντικού θηλυκού γένους της μετοχής αορίστου

οὗτος: γενική πληθυντικού θηλυκού γένους

γέροντος: κλητική ενικού

τραπεζίτου: κλητική ενικού// ονομαστική πληθυντικού

εὐτελὴς: δοτική πληθυντικού θηλυκού γένους

ἔρημον: αιτιατική ενικού θηλυκού γένους

Μονάδες 10

B2α. Να αναγνωριστούν συντακτικά οι υπογραμμισμένες λέξεις

B2β. να αναγνωριστούν οι δευτερεύουσες προτάσεις του κειμένου (φύση, θέση, εισαγωγή, εκφορά)

Μονάδες 10

Νάτσης Δημήτρης

ΔΙΑΚΡΟΤΗΜΑ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

Περικλέους Σταύρου 31
34100 Χαλκίδα
Τ: 2221-300524 & 6937016375
Φ: 2221-300524
@: chalkida@diakrotima.gr
W: www.diakrotima.gr

1

Δημοσθένης υπέρ Ρωδίων ελευθερίας 17-90

Α. Και ακούω που, ενώ οι Χίοι έχουν ολιγαρχικό πολίτευμα και οι Μυσηναίοι, και τώρα δε και οι Ρόδιοι και ενώ σχεδόν όλοι οι άνθρωποι οδηγούνται στο μυχό αυτής της δουλείας, καθώς απὸ εἰδὸς δὲν πιστεύει πως κινδυνεύει μαζί κάπως και το δικό μας πολίτευμα, οὐτέ δέχεται αὐτό, διὸ δηλαδή, αν πανταὺς εὐσταθεί, ολιγαρχίες, με κανένα τρόπο δε θα αφήσουν ἐν δικῇ ὁς δημοκρατία. Γιατί χωρίζουν καλὰ πως κανείς ἄλλος δε θα μποροῦσε να αποκαταστήσει καλὰ τὴν ἐλευθερίαν· ἀπόπου λοιπὸν περιμένουν ὅτι θα μποροῦν να προκύψει κάποιο κακὸ για τοὺς εαυτοὺς τοὺς, αὐτοὶ θα δελεάζουν να καταβρέψουν.

Β. Στο παραπάνω ἀποδραγμα, ὁ Δημοσθένης συνεχίζει τὴν προδιάθεσίαν του να πείθει τοὺς Ἀθηναίους να παύσαν βοηθεῖα στους Ρόδιους. Αρχίζει τὸ λόγο του με τὴν διαίρεση τῶν πολέμων τοὺς οποίους διεξήγαγε ἡ πόλις. Ἡ διαίρεση, διχοτομική, ἔχει ὡς βάση τὸ πολίτευμα τῶν ἀνταγώνου κράτους· οἱ πόλεμοι διαίρουνται ὡς «πρὸς δημοκρατίας καὶ πρὸς ολιγαρχίας», δηλαδή δε αὐτοὺς που ἔχουν ἐναντίον δημοκρατικῶν πόλεων καὶ δε αὐτοὺς που διεξήχθησαν ἐναντίον ολιγαρχικῶν πόλεων.

Στὴ συνέχεια, ὁ ρήτορας ἐπισημαίνει τὴν ἀνάγκη να διεκρινιστοῦν καὶ να λογισθοῦν τα αἷτια που προκαλοῦν τὰς δύο αὐτὰς κατηγορίες τῶν πολέμων. Ἐπεί, κινήθηκαν ἐναντίον δημοκρατικῶν πόλεων για εὐνομιᾶς αἷτια: (α) Γιατί δὲν μπόρεσαν μόνοι τοὺς (οἱ δημοκρατικὲς πόλεις) να διεκτεθῶν τὰς μετὰ τοὺς διαφορὰς καὶ ἀναιδίες (β) κατ' ἓνα μέρος γὰρ ἡ καὶ συνοριακὲς διεκδικήσεις προκαλοῦσαν διαταραχὰς, (γ) κατ' ἑτέραν γὰρ ἀνταγωνισμὸν καὶ φιλονικίες καὶ (δ) κατ' ἐκείνην τὴν πρώτην καὶ τὴν ἀρχήν. Ὁ Δημοσθένης κάνει αὐτὴν τὴν ἀναφορά για να πείσει τοὺς Ἀθηναίους να υποστηρίξουν τὰς δημοκρατικὰς Ρόδους, ἀφοῦ στο ὄνομα τῆς δημοκρατίας οἱ ἴδιοι πολλὰς φορές ἔχουν καλέσθῃ ἀπὸ τὰ λόγισμα τῶν Δημοσθένη γίνεται κατανοητό

ΔΙΑΚΡΟΤΗΜΑ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

Περικλέους Σταύρου 31
34100 Χαλκίδα

Τ: 2221-300524 & 6937016375

Φ: 2221-300524

@: chalkida@diakrotima.gr

W: www.diakrotima.gr

2

ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι, ἀν ἤθελαν ἐβρίσκαν ἀφορμὴν γιὰ πόλεμον ἀκόμη καὶ ὅταν οἱ ἀντίπαλοι ἦσαν δημοκρατικοί. Στὴ συνέχεια ὁ Δημοσθένης ἀναφερόμενος στὸν πόλεμό ἐναντίον τῶν ὀλιγαρχικῶν καθεστώτων λέγει ὅτι ἀφορμὴ εἶναι ἡ διατήρηση αὐτῆς δημοκρατίας καὶ τῆς ἐλευθερίας, ἐπομένως ἕνας λόγος παραπάνω γιὰ τοὺς Ἀθηναίους νὰ ἀντιταχθῶν στὸν ὀλιγαρχικὸ Ρόδιον προκειμένου νὰ ἐπιβάλουν τὴν Ρόδιον δημοκρατία.

Κρίνοντας τὰ κείμενα ποὺ παρουσιάζει ὁ ρήτορας, βλέπουμε ὅτι ἐπιδίωκε νὰ υποβαθμίσει τὰ ἀσθενεῖς ἀφορμὰς τὰ αἰτία τῶν διενέξεων πρὸς τὴν δημοκρατούμενη πόλιν καὶ νὰ περιορίσει στὸν ὀλιγαρχικὸν νόμον τὰ αἰτία τῶν συγκρούσεων πρὸς τὰ ὀλιγαρχαῖα κράτη. Πρόκειται γιὰ ἕνα ἐπιχειρήμα λογικὸ, ποὺ ὅμως δὲν εἶναι ἰδιαίτερα πειστικόν. Τὰ αἴτια πολέμων ἐναντίον δημοκρατικῶν πόλεων παρουσιάζονται υποβαθμισμένα, ἐνῶ στὴν πραγματικότητα δὲν εἶναι. Ἡ μέθοδος τοῦ εἶναι αυθαίρετη καὶ δημαγωγική. Ἡ παρέμβαση τῶν Ἀθηναίων στὴν διένεξη ἀλλῶν πόλεων, οἱ ἐδαφικὲς διαφορὲς καὶ ὁ ἀνταγωνισμὸς γιὰ τὴν ηγεσία ἦσαν ἐξαιρετικὰ βάρβαρα ζητήματα, ποὺ κολλῶς ὁρᾶς οδήγησαν στὴν πολὺ βολή των συγκρούσεων. Ἐπὶ τοῦ, ἡ προεκτάθεια τοῦ Δημοσθένους νὰ παρουσιάσει ὡς ὀλιγαρχικὰ μόνο τὰ αἰτία τῶν πολέμων ἐναντίον πόλεων με ὀλιγαρχικὸ πολιτεία, εἶναι υπερβολικὴ καὶ αυθαίρετη. Ὁ ρήτορας αὐτοκρινεῖ τὴν ηγετικὴν τάξιν τῆς Ἀθήνας τὴν προεκτάθεια ἐνίσχυσης τῆς οἰκονομίας τῆς καὶ τὴν υπεριοικονομικὴ τῆς πολιτικῆς. Ὁ Ἀθηναῖος ὑπεριοικονομικός δὲν ἔκανε παρόμοιες διακρίσεις ἀνάμεσα στὴν ἑλληνικὴ καὶ βαρβάρους, στὴν δημοκρατικὴ καὶ ὀλιγαρχικὴ ἀρχὴν καὶ τὴν ἀρχὴν τῶν Ἀθηναίων νὰ διακρίθουν καὶ ν' αὐξήσουν τὴν ηγεμονία τους τοὺς οὐλοῦσε στὴν πόλιν ἐναντίον τοῦ ὀλιγαρχοῦ μένῳ ὅσο καὶ δημοκρατοῦ μένῳ ἀντιπαλῶν. Συνεπῶς τὸ ἐπιχειρήμα τοῦ ρήτορα εἶναι ἀσθενή. Εἶναι χαρακτηριστικὸς ὁ λόγος τοῦ Ἀλκιβιάδου λίγο πρὶν τὴν ἐκελευστικὴ ἐκστρατεία. Ὁ Ἀθηναῖος πολιτικός κυριεύει ἀπὸ τὴν ἀλατονεῖα καὶ τὴν ἀκλήσια τῆς δύναμης δὲν διακρίνει καν μετὰ Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων. «Τὴν ἀρχὴν οὕτως ἐκτεταμένη καὶ ἡγεῖς καὶ θοὶ ὅτι ἄλλοι ἦσαν παραχρησθέντες προθύμως τοῖς αἰεὶ ἢ βαρβάρους ἢ Ἕλλησιν ἐπικαταμένους, ἔπειτα εἰς τὴν πωχάσειν ἢ φιλοκρινόντων οὕς χρεὼν βοηθεῖν, βραχὺ δὲν προσκαίμενοι ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἀν' αὐτῆς γὰρ πολλὸν κινδυνεύουσιν». Ὁ Δημοσθένης λοιπὸν χρησιμοποιοῦ τὴν προκατανομιστικὴν τακτικὴν τοῦ συνήγατος τῆς υπερωλῆς καὶ

ΔΙΑΚΡΟΤΗΜΑ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

Περικλέους Σταύρου 31

34100 Χαλκίδα

T: 2221-300524 & 6937016375

F: 2221-300524

@: chalkida@diakrotima.gr

W: www.diakrotima.gr

3

των καθέστων διακρίσεων, καθώς δεν ζητεί να πείσει γέω ακριβών λογικών ταξινομήσεων μια γκερή ομάδα διανοουμένων, αλλά γέ τη διέγερση του συναισθήματος ένα μεγάλο κλήθος ανθρώπων.

Β2. Στην παράγραφο 19 ο Δημοσθένης εμβαθύνει ακόμη περισσότερο στην επιχειρηματολογία του προπαγάντας να παρουσιάσει την αποστολή βοήθειας προς τους Ρώμιους και την αποκατάσταση της δημοκρατίας στο νησί τους ως ένα γήτημα ζωτικής και εκείγουσας σημασίας για την ίδια την πόλη των Αθηνών. Στην προπαγάνδα του αυτή παρουσιάζει τον αγώνα που πρέπει να αντιμετωπίσουν όχι απλά ως μια αντιμετώπιση έναντι των Περσών αλλά ως γία μάχη προστασίας της δημοκρατίας των ελληνικών πόλεων απέναντι στην εξαγωγή της ολιγαρχίας σε αυτές. Ο Δημοσθένης αφού ταυτίζει τη δημοκρατία με την ελευθερία («εις ταύτην τήν δουλείαν υπαγομένον») τονίζει «δουλείαν» την υπαγωγή σε ολιγαρχικό καθεστώς. Βέβαια όλα τα ολιγαρχικά πολιτεύματα δεν ήταν εξίσου καταπιεστικά, στην Αθήνα όμως υπήρχε τραυματική η εμπειρία της εγκληματικής ολιγαρχίας των Τριάκοντα και σε όλη την Ελλάδα η ανάρτηση των σωζόμενων δεσποτεινών που εγκαθίστασαν οι Λακεδαιμόνιοι αν και το πολιτεύμα της Σπάρτης είχε αρκετά δημοκρατικά στοιχεία.

Είναι φανερό ότι κάθε είδους πολιτικό καθεστώς αισθάνεται αβυσσές όταν τα αγγενικά προς αυτό πληθύνονται και μένονται ελπίδα. Είναι επομένως φυσικό ο Δημοσθένης να κινείται και να αναλαμβάνει δράση προς την κατεύθυνση αυτή. Ο ρήτορας προπαγάνδα να φοβήθει τους Αθηναίους προλέγοντας γία γενική επικράτηση των ολιγαρχικών καθεστώσεων. Παρά την ενδεχομένως υπερβολική δόση κινδυνολογίας, οι εκτιμήσεις του Δημοσθένη δεν έρχονται σε σύγκρουση με την κοινή λογική και την ιστορική πείρα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα γ.χ. από την μερόβρατη ιστορία είναι το γεγονός ότι χάρη της ειρήνης η ανέκτικη συμπεριφορά των δημοκρατικών χωρών κατά την περίοδο του μεσοπολέμου επέτρεψε και αποθράυνε τα ολοκληρωτικά καθεστώτα και έθεσε τη δημοκρατία σε κίνδυνο χωρίς να εγερθεί εν τέλει τον πόλεμο.

ΔΙΑΚΡΟΤΗΜΑ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

Περικλέους Σταύρου 31

34100 Χαλκίδα

T: 2221-300524 & 6937016375

F: 2221-300524

@: chalkida@diakrotima.gr

W: www.diakrotima.gr

4

Εξαιρετικός εκπρόσωπος των συμβουλευτικών λόγων, ο Δημοσθένης έχοντας επίγνωση της συναισθηματικής κατάστασης του αθηναϊκού κοινού, χρησιμοποιεί κάθε δυνατό τρόπο προκειμένου να πείσει το ακροατήριο για την αξιοπιστία της πρότασής του για αποστολή βοήθειας στη Ρώμη. Κάνοντας επίκληση στο συναισθήμα και απέναντος ακόμη και ψυχρά λογική πείραξη, δηλώνοντας αισθήματα φόβου και κινδύνου, μεταβιβάζει το πρόβλημα στην Αθήνα, ως προστασία του δημοκρατικού πολιτεύματος. Τονίζει πως η αποστολή βοήθειας δεν περιορίζεται στις σχέσεις τους με τους Ρωμαίους αλλά αφορά κάθε δημοκρατική πόλη που οφείλει να προστατεύει την ελευθερία και τους θεούς. Μεταβιβάζει τις ευλίες στους ίδιους τους Αθηναίους οι οποίοι οφείλουν να σκεφτούν ώριμα και όχι εκδικητικά, λαμβάνοντας υπαρκτά τους το συμφέρον και την ακεραιότητα όχι μόνο της πόλης τους αλλά όλου του ελληνικού χώρου από την εξαίγληση των ολιγαρχιών.

Ο Δημοσθένης χναιρίζει την ευαισθησία των Αθηναίων σε τέτοιου είδους ζητήματα αλλά και το φόβο που τους έχει καταλάβει μετά τις άβηγες συγχμές που βίωσαν από την ολιγαρχία των τριάκοντα τυράννων. Το είτε χείρνηό του είναι αρκετά ελκυστικό και ικανό να παρακλινήσει τους Αθηναίους. Αξίζει να επισημανθεί ότι ο Δημοσθένης καταφεύγει σε αυτόν τον τρόπο πείθους επειδή δεν ήταν δυνατό να ενισχύσει την επιχειρηματολογία με άλλο τρόπο υπέρ των Ρωμίων.

Β4. Ο Δημοσθένης αναλαμβάνοντας το έργο της υπεράσπισης των Ρωμίων στην εκκλησία του δήμου, έχει να αντιμετωπίσει κάποιες δυσκολίες. Αρχικά, οφείλει να απαντήσει προς τη φιλειρηνική πολιτική του Ευβοίου, το κόμμα του οποίου επικρατεί στην Αθήνα μετά τον Συμμαχικό πόλεμο. Βασική πολιτική της αθηναϊκής πολιτείας την εποχή αυτή είναι η αποφυγή πολεμικών περιπετειών, όταν δεν διακυβεύονται ζωτικά αθηναϊκά συμφέροντα. Παράλληλα, ο ρήτορας έχει να αντιμετωπίσει την οργή των Αθηναίων εναντίον των Ρωμίων των οποίων η απειθαλία παρέσυρε την αθηναϊκή

ΔΙΑΚΡΟΤΗΜΑ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

Περικλέους Σταύρου 31

34100 Χαλκίδα

Τ: 2221-300524 & 6937016375

Φ: 2221-300524

@: chalkida@diakrotima.gr

W: www.diakrotima.gr

5

πολιτεία των αωρή διμαχικό πόλεμο και τη χαίρεκακία επίσης των συμπολιτών του για τα δεινά που επαχθείς της αποστασίας εκείνοι οι Ρόδοι υφίστανται.

Β5 ἐχθλημάτων: ἐχθλημα, ἐχθληματίας

ἡγεμονίας: ἡγεμών, ηγετής

ἡρηνέους: αἰρέεις, αὐθαίρετος

βυσιέεται: βύσσειν, ἐγκατάστασιν

ἐξαχονέας: ἐξαγωγή, ἀγωγός

πεπονθότων: πάθημα, πένθος

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Α. Ο Αρίδων αυτός, ο κομιστής αυτής της επιδρομής, είναι εκείνος που πρώτος με υποδέχθηκε στην Ρόδο και με ανέλαβε υπό την προστασία του. Έχει αναχωρήσει για την Αθήνα από εφισπρέσιν ενός γέροντα συγγενή του, συγκεκριμένα για να ειπράξει χρήματα από τον τραπεζίτη Λομύλλα. Φροντίζει να τον υποδεχθείς σαν φίλο· είναι άνθρωπος πάρα πολύ απλός στην ζωή του και άνθρωπος που μας ταυτίζει με τον προσφύγει και ό,τι άλλο θέλησει, για να μάθει ότι στην Ρόδο δε δέχτηκε έναν άνθρωπο εκείνης βετηγμένο από φίλους, αλλά ότι διατηρείται στην Αθήνα για ανάμνηση και ένας λόγος για το όνομα του Αιγίνη.

Β1. κομίσων: κομισέν

εισπράτων: εισπείρακτα

πέπλωκε: πλέω (ν)

μάθη: μαθησομένου

υπέλαβεν: υπέληφεν

ὅτι: γένος/γένος είναι

οὕτως: οὕτως

γέροντος: γέρον

τραπέζιτου: τραπέζιτα//τραπέζιται

εὐτελής: εὐτελέει

ἐρηγον: ἐρηγον

ΔΙΑΚΡΟΤΗΜΑ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

Περικλέους Σταύρου 31

34100 Χαλκίδα

T: 2221-300524 & 6937016375

F: 2221-300524

@: chalkida@diakrotima.gr

W: www.diakrotima.gr

Β2(α) ὁ κομίσμων: επεξηγήσθη στο «Αρίστων»
βοι: ἐμμέτο αντικείμενο της μετοχής «κομίσμων».
ὁ υποδέξαμενος: κατηγορούμενο στο «Αρίστων» από το
«ἔδωκεν»
γέροντος: επιθετικός προσδιορισμός στο «κηδεστάς»
εἰσπράζων: τελική μετοχή, συντηγμένη στο υποκείμενο του
ρήματος
τὴν δίαυταν: αιτιατική της αναφοράς
ἦνεν: αντικείμενο στη μετοχή «πρέπειον»
ἔρημον: κατηγορούμενο του υποκειμένου αντικείμενου «ἄνθρωπον»
φίλων: γενική αντικειμενική στο «ἔρημον»
τίς: επιθετικός προσδιορισμός στο «μνήμη» και «λόγος»
ἀνέχινου: γενική αντικειμενική στο «μνήμη» και «λόγος»

Β2(β) ὅπως αὐτὸν υποδέξῃ φιλοφρόνως: δευτερεύουσα ονομαστική,
πλάγια ερωτηματική πρόταση, μερικής αχνοίας. Εισάγεται
με το αναφορικό επίρρημα «ὅπως», εκφέρεται με υποτακτική
και λειτουργεί ως αντικείμενο στο ρήμα της κύριας πρότασης
«ἴσχύει».

ὡς γὰρ: δευτερεύουσα επιρρηματική, τελική πρόταση. Εισάγεται
με τον τελικό σύνδεσμο «ὡς», εκφέρεται με υποτακτική, επει-
δή ο σκοπός που εκφράζει είναι προδικώμενος και λειτουργεί ως
επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού.

ὅτι οὐ παντελῶς ἔρημον φίλων ἐπέλαβεν: δευτερεύουσα ονο-
μαστική, ειδική πρόταση. Εισάγεται με τον ειδικό σύνδεσμο
«ὅτι» που δηλώνει κάτι το πραγματικό και εκφέρεται με
οριστική. Λειτουργεί ως αντικείμενο στο ρήμα «γὰρ».

ΔΙΑΚΡΟΤΗΜΑ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

Περικλέους Σταύρου 31

34100 Χαλκίδα

T: 2221-300524 & 6937016375

F: 2221-300524

@: chalkida@diakrotima.gr

W: www.diakrotima.gr

αλλ' (δτι) ἔσσι τις Ἀθήνησιν Ἀζωχίνου γνήμη καὶ λόγος:
δευτερεύουσα ονομαστική, ειδική πρόταση· εισάγεται με τον ειδικό σύνδεσμο «ὅτι» (εννοείται ἀπ' τὴν προηγούμενη πρόταση) που δηλώνει το πραγματικό και εκφέρεται με Οριστική. Λειτουργεί ως αντικείμενο στο ρήμα «γάθη» και συνδέεται παρατακτικά με την προηγούμενη πρόταση μέσω του ανθεκτικού συνδέσμου «ἀλλὰ».